Denna trefasade, romanska gravsten med reliefhuggen runinskrift tillhör nu Statens historiska museum, inv.nr 6.044: 2 och 11.508. Det större stycket av stenen förvärvades av museet 1877, det mindre 1901. Enligt M. H. Hultins reseberättelse (1850-talet?) skulle gravstenen ha legat »i kyrkogårdsmuren invid porten», vilket bekräftas av att det avslagna, mindre fragmentet av samma sten påträffades »i kyrkogårdsmuren, då denna vid midten af 1880-talet lades om» (Pettersson). Se även Vg 142.

Sandsten. Längd 1,96 m., bredd 0,60 m. Runinskriften är anbragt på den kistformade hällens båda skråsidor närmast mittfasen. Denna upptages av en kvastpalmettranka med ett kors som avslutning vid vardera ändan.

Inskrift:

✠ **bʀrr ⁝ ligr ⁝ innan : þæssi ⁝ þro ⁝ guþ ⁝ givi ⁝ sial : hans ⁝ glæþi ⁝ ok[⁝]ro ✠**

Byrr liggr innan þessi þro.
Guð givi sial hans glæði ok ro.

»Byrr ligger i denna kista. Gud give hans själ glädje och ro.»

Till läsningen: Inskriften är på varje punkt tydlig. Brottet går igenom 3 **r**; övre delen av hst har gått förlorad i detta brott. Endast övre delen av 25 **g** är bevarad. 27 **v** är tydligt stungen med en liten rund ring i nedre bst. Bst i 31 **a** är delvis bortslagen. Punkten i 37 **g** är fullt säker men något vittrad. Nedre delarna av hst i 42 **o**, 43 **k** och 44 **r** äro bortfallna.

Inskriften utgör i likhet med Vg 138 exempel på en intressant, poetisk övergångsform. Reminiscenser från allitterationsprincipen äro ännu bevarade i den för övrigt slutrimmade versen. Se Vg 138 samt U 214.

Byrr är enligt Lind känt som binamn i ett enda sent exempel, *Ion byrs* (*DN* IV 175[35], Orknö? 1332). Det sammanställes av Lind med fisl. *byrr* 'gynnsam vind'.

Þro f. 'kista', fisl. *þró* 'urholkad stock el. sten', *steinþró* 'gravkista av sten', förekommer i formen **sten:þru** på L 1233 (Nävelsjö sn, Småland).

145. Näs sn, kyrkogården. Nu i Statens historiska museum.

Pl. 120.

Litteratur: Kyrkostämmoprotokoll $^{26}/_{8}$ 1901 (avskr. i ATA); S. Gardell, Gravmonument från Sveriges medeltid 1 (1937, rev. 1945), nr 702.

Äldre avbildningar: Knut Pettersson, 2 blyertsteckningar (ATA, den ena, dat. 1892, återgiven i Gardell a.a. 2, 1937, rev. 1946, s. 79); VHAA:s månadsblad 1903, fig. 12.

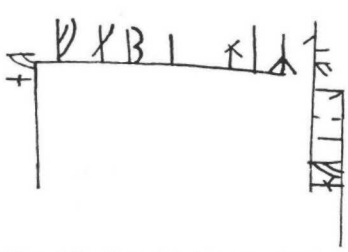

Fig. 240. Vg 145. Näs sn, kyrkogården. Efter teckning av H. Faith-Ell 1954.

Denna rektangulära gravsten, prydd med ett kors i lågrelief och ristade runor, inköptes 1901 från Näs församling av Statens historiska museum. Den har inv.nr 11.508.

Sandsten. Längd 1,70 m., bredd 0,49–0,47 m. Det huggna korset är ett stiliserat krucifix med svaga och otydliga ornament. Man urskiljer under en medaljong svaga spår av en Kristusfigur. Huvudet är en cirkel, händerna upplösas i ornament, benen äro otydliga. Runorna synas icke ge läsbar mening; se fig. 240.